

SEKTÖREL MEVZUAT DÜZENLEMELERİ BÜLTENİ

**Hayvancılık Desteklemelerinde
2024-2026 Dönemi Uygulama
Esasları Belirlendi**

**2024 Yılı Bitkisel Üretim Destekleri
Belli Oldu**

**Yerli Güneş Hücreleri
Kullanılmadan Üretilen Güneş
Panellerine Teşvik Verilmeyecek**

**Motorlu Kara Taşıtlarının Ticareti
Hakkında Düzenleme Yapıldı**

**Bazı Bisiklet ve Motosiklet
Parçaları ile Duvar Kağıtlarının
İthalatında Gözetim Uygulanacak**

**2025- 2027 Yıllarında Uygulanacak
Bitkisel Üretime Yönelik
Destekleme Modeli**

**Brüt Satış Toplamı 50 Milyon
Liranın Altında Olan Mükelleflerin
Enflasyon Düzeltmesine İlişkin
Düzenleme Yapıldı**

**Su Ürünleri Yetiştiriciliği
Kriterlerinde Düzenlemeye Gidildi**

**Yatırım Teşviklerinde İşverene Kadın
ve Genç Sigortalılar İçin İlave Prim
Desteği Verilecek**

**Polyester Elyaf İthalatında Önlemler
Sürecek**

**Orman Emvali veya Odun Dışı
Ürünlerin Taşıma Belgesinin
Düzenlenmesine İlişkin Esaslar
Belirlendi**

**Kesiti Trapez Şeklinde Olan Sonsuz
Transmisyon Kolanları İthalatında
Damping Önlemi Sürecek**

**Ürün İhtisas Borsasında Üyelik
Teminatı Alınabilecek**

**2025 Üretim Yılına İlişkin Çiftçi Kayıt
Sistemi (ÇKS) Başvuruları Düzenlendi**

**Demir Yolu İşletmeciliğinde Sigorta
Poliçesi Asgari Teminat Tutarları
Belirlendi**

Su Ürünleri Yetiştiriciliği Kriterlerinde Düzenlemeye Gidildi

17 Ağustos 2024 tarihli Resmî Gazete'de yer alan **Su Ürünleri Yetiştiriciliği Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik** ile bazı tanımlar ile ağ kafeslerin kriterleri ve yetiştiricilik müracaatları gibi konularda düzenlemeye gidildi. Buna göre, ağ kafeslerde üretime tahsis edilecek alanın büyüklüğü, kafeslerin işgal edeceği alandan az olmamak kaydıyla proje kapasitesi, yetiştiricilik yapılan tür ve uygulanacak yetiştiriciliğin tekniği dikkate alınarak belirlenecek.

Su ürünleri yetiştiricilik tesisi kurmak isteyen müteşebbislerin ilgili il müdürlüğüne müracaat ederek **Tarım ve Orman Bakanlığı Balıkçılık ve Su Ürünleri Genel Müdürlüğünden izin alması** gerekecek.

Üretim yapılacak türe, su ürünleri üretim yerine veya su ürünleri yetiştiricilik bölgesine göre müracaat şartları, değerlendirme kriterleri ile Tarım ve Orman Bakanlığınca yapılacak alan belirleme ve tahsis çalışmaları için yürütülen hizmetler kapsamında müteşebbis tarafından ödenecek müracaat dosyası ve yer tahsis ön izin belgesi bedeli için alınacak ücretler Balıkçılık ve Su Ürünleri Genel Müdürlüğünce belirlenecek.

Su ürünleri yetiştiricilik bölgesi olarak belirlenen alan, Balıkçılık ve Su Ürünleri Genel Müdürlüğü ve il müdürlüğü internet sayfasında ilan edilecek. Başvuruların değerlendirilmesi için **Müracaat Değerlendirme Komisyonu** kurulacak. Değerlendirme sonucu oluşan liste, Bakanlık merkez teşkilatı ve ilgili il müdürlüğü internet sayfasında ilan edilecek ve listede ismi bulunanlar il müdürlüğünde yapılacak açık artırma usulü yarışmaya katılmaya hak kazanacak. Su ürünleri üretimi için müracaat yapılan türün Türkiye sularında doğal olarak bulunmaması durumunda ayrıca komisyon tarafından değerlendirilmek üzere Balıkçılık ve Su Ürünleri Genel Müdürlüğü, masrafları müracaat sahibince karşılanmak üzere o türün yetiştiriciliğinin ekosisteme etkisinin belirlenmesi amacıyla rapor hazırlatacak.

Bu kapsamda yetiştiricilik yapmak isteyen müteşebbislerin, dilekçelerine üzerinde tesisin kurulacağı yerin işaretlendiği saha haritasını da ekleyerek, yetiştiricilik tesisinin kurulacağı yerdeki il müdürlüğüne müracaat etmesi gerekecek.

2024 Yılı Bitkisel Üretim Destekleri Belli Oldu

24 Ağustos 2024 tarihli Resmi Gazete'de yer alan **2024 Yılında Yapılacak Bitkisel Üretime Yönelik Desteklemeler ile Diğer Bazı Tarımsal Desteklemelere İlişkin Karar (Karar Sayısı: 8858)** ile Çiftçi Kayıt Sistemi'ne (ÇKS) dahil olan çiftçilere bu yıl için ödenecek bitkisel üretim destekleri belli oldu. Buna göre, tarımsal üretimin ve gıda arz güvencesinin sürdürülebilirliğinin sağlanması, verim ve kalitenin yükseltilmesi, çevreci yaklaşımların benimsenmesi ve uygulanan politikaların etkinliğinin artırılması amacıyla çiftçilere destek sağlanacak.

Arpa, aspir, buğday, çavdar, tritikale, kuru fasulye, yulaf için dekar başına 123 lirası mazot ve 62 lirası gübre olmak üzere 185 lira, çeltik için 300 lirası mazot ve 62 lirası gübre olmak üzere 362 lira, dane mısır, fındık, kuru soğan, patates, yaş çay, zeytin için 103 lirası mazot ve 35 lirası gübre olmak üzere 138 lira, mercimek, nohut için 123 lirası mazot ve 35 lirası gübre olmak üzere 158 lira destek verilecek.

Kütlü pamuk için 410 lirası mazot ve 62 lirası gübre olmak üzere 472 lira, soya için 205 lirası mazot ve 62 lirası gübre olmak üzere 267 lira, yağlık ayçiçeği, kolza (kanola) için 144 lirası mazot ve 62 lirası gübre olmak üzere 206 lira, yem bitkileri için 103 lirası mazot ve 62 lirası gübre olmak üzere 165 lira ve diğer ürünler için 103 lirası mazot ödemesi ve 35 lirası gübre olmak üzere 138 lira destek sağlanacak. Ayrıca nadas için de 50 lira mazot desteği ödemesi yapılacaktır.

Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından yetkilendirilmiş **Toprak Analiz laboratuvarlarına** asgari 50 dekar ve üzeri arazilerde, her 50 dekar araziye kadar bir analiz için destek ödemesi 50 lira olacak.

Arıcılık Kayıt Sistemi ve Organik Tarım Bilgi Sistemi'ne kayıtlı, organik statüde bulunan kovanlar için arı yetiştiriciliği yapan çiftçilere organik tarım için kategorilerine göre kovan başına 50 ila 270 lira destek verilecek.

İyi tarım uygulamaları desteği kategorilerine göre dekar başına destek, 50 ile 400 lira arasında değişecek. Küçük aile işletmelerinin desteklenmesi uygulamalarında dekara 200 lira ödenecek. Fındık üreticilerine alan bazlı gelir desteği, belirlenen yerlerde yapılan üretimde dekara 170 lira olarak ödenecek. Katı organik-organomineral gübre desteği kapsamında dekar başına 40 lira destekleme ödemesi yapılacaktır.

Hayvancılık Desteklemelerinde 2024-2026 Dönemi Uygulama Esasları Belirlendi

17 Ağustos 2024 tarihli Resmî Gazete'de yer alan **Hayvancılık Desteklemeleri Uygulama Tebliği (No: 2024/23)** ile hayvancılığın geliştirilmesi ve sürdürülebilirliğinin sağlanması amacıyla 2024-2026 döneminde verilecek desteklemelerin uygulama esasları belli oldu.

Tebliğle hayvancılığın geliştirilmesi ve sürdürülebilirliğin sağlanması, hayvancılık politikalarının yürütülmesinde etkinliğin artırılması, üretim planlamasına katkı sağlanması, yerli üretimin teşvik edilmesi, üretim, verimlilik ve kalitenin artırılması, yerli hayvan genetik kaynaklarının yerinde korunması ve geliştirilmesi, kayıtların güncel tutulması, hayvan hastalıklarıyla mücadele ve sağlıklı hayvansal üretim için yetiştiricilerin desteklenmesi amaçlanıyor.

Buna göre, büyükbaş, küçükbaş, atık, sürü yöneticisi istihdamı, arıcılık, ipek böceği, besilik erkek sığır (karkas), tiftik üretimi, hayvan genetik kaynaklarının yerinde korunması ve geliştirilebilmesi alanlarında 2024-2026 döneminde yapılacak desteklemelerinin esasları düzenlendi.

Söz konusu desteklerin kapsamı, desteklerden faydalanabilmek için sağlanacak gereklilikler, başvuru yöntemi, başvuru ve ödeme süreleri gibi konular da tebliğde yer aldı.

Ayrıca, destek ödemelerine ilişkin esaslar, üye yetiştiricilerden kesinti oranları, ödemelerin aktarılması, desteklemeden yararlanamayacak olanlar, yetki ve denetim, destekleme süreç takvimi gibi konularda da düzenlemeye gidildi.

Yatırım Teşviklerinde İşverene Kadın ve Genç Sigortalılar İçin İlave Prim Desteği Verilecek

24 Ağustos 2024 tarihli Resmî Gazete'de yer alan **Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Kararın Uygulanmasına İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2012/1)'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (No: 2024/1)** ile yatırım teşviklerinde kadın ve genç sigortalıların istihdamına yönelik ilave **sigorta primi işveren hissesi desteği (İSPİH)** sağlanacak. Buna göre, yatırımcılara kadın veya genç istihdamına yönelik ilave sigorta primi işveren hissesi desteği verilecek.

İSPİH desteği, **29 Haziran 2021'den sonrasındaki müracaatlara istinaden** düzenlenen teşvik belgeleri kapsamında uygulanacak.

Desteğin uygulanabilmesi için yatırımcıların, yatırım teşvik belgesinde kayıtlı sigorta primi işveren hissesi desteği uygulamasının bittiği dönemi takip eden 3 ay içerisinde Sosyal Güvenlik Kurumuna (SGK) başvurması gerekiyor.

Teşvik belgelerinde kayıtlı sigorta primi işveren hissesi desteğinden kısmi süreli çalışma, sigortalıya ilişkin rapor, ücretsiz izin gibi eksik günler hariç olmak üzere **toplam 360 gün prim ödeme süresinde faydalanmış kadın veya genç (18 yaşını doldurmuş ve 26 yaşından gün almamış kişi)** İSPİH desteğine konu çalışan sayısının hesaplanmasında dikkate alınacak.

Yararlanılan destek tutarı, yatırımcının faydalandığı sigorta primi işveren hissesi desteği tutarı da dahil olmak üzere **teşvik belgesinde kayıtlı azami destek tutarını** geçemeyecek. Ayrıca hesaplanan çalışan sayısı teşvik belgesinde kayıtlı olan ilave istihdam sayısını aşamayacak.

İSPİH desteğinden yararlanabilecek yatırımcılara ilişkin firma adı, teşvik belgesi sayısı, iş yeri sicil numarası, istihdam sayısı, vergi dairesi ve numarası, destek başlangıç dönemi ve destekten yararlanma süresine dair bilgiler SGK tarafından Sanayi ve Teknoloji Bakanlığına ayda 1 defa bildirilecek.

Yerli Güneş Hücreleri Kullanılmadan Üretilen Güneş Panellerine Teşvik Verilmeyecek

25 Ağustos 2024 tarihli Resmi Gazete'de yer alan **Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Kararın Uygulanmasına İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2012/1)'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (No: 2024/2)** ile yurt içinde üretilmiş güneş hücreleri kullanılmadan yapılan güneş panellerinin teşvik belgesi kapsamında olmayacağı düzenlendi.

Buna göre, güneş enerjisine dayalı elektrik üretimi yatırımları kapsamında yurt dışından temin edilecek güneş paneli ve güneş paneli taşıyıcı konstrüksiyon sistemlerinin yanı sıra üretim süreci ingot dilimleme aşamasından veya öncesindeki bir aşamadan başlayarak yurt içinde üretilmiş güneş hücreleri kullanılmadan yapılan güneş panelleri "teşvik belgesi kapsamında değerlendirilmeyen harcamalar" kapsamına alındı.

Polyester Elyaf İthalatında Önlemler Sürecek

24 Ağustos 2024 tarihli Resmi Gazete'de yer alan **İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ (No: 2024/24)** ile Çin, Endonezya ve Güney Kore menşeli **polyester elyaf** ürününün ithalatında uygulanan dampinge karşı alınan önlemlerin devamına karar verildi.

Buna göre, söz konusu ürünün ithalatına yönelik başlatılan ve İthalat Genel Müdürlüğü tarafından yürütülen nihai gözden geçirme soruşturması tamamlandı.

Soruşturma neticesinde, Çin, Endonezya ve Güney Kore menşeli ürüne yönelik önlemin yürürlükten kaldırılması durumunda dampingin ve zararın devam etmesinin veya yeniden meydana gelmesinin muhtemel olduğu belirlendi.

Bu nedenle Çin menşeli ürünlerin ithalatında yürürlükte bulunan dampinge karşı önlemin kilogram başına 0,21 dolar, Endonezya ve Güney Kore menşeli ürünlerin ithalatında ise CIF bedelinin yüzde 6,2 ila yüzde 12'si oranında uygulanmaya devam edilmesine karar verildi.

Öte yandan, Ticaret Bakanlığınca hazırlanan **"İthalatta Gözetim Uygulanmasına İlişkin Tebliğ"** de yayımlandı.

Tebliğle, **plastik ve mamulleri sınıfında yer alan "Diğerleri (yalnızca rezistans telleri döşeli ve terminal pimleri bulunan soket/semer tipli polietilen ek parçalar)"** ürününün ithalatında ileriye yönelik yürütülecek gözetim uygulamasına ilişkin usul ve esaslar belirlendi.

Buna göre, söz konusu ürün için birim gümrük kıymeti kilogram başına 10 dolar olarak belirlendi. Ürün, İthalat Genel Müdürlüğünün düzenleyeceği gözetim belgesiyle ithal edilebilecek.

Orman Emvali veya Odun Dışı Ürünlerin Taşıma Belgesinin Düzenlenmesine İlişkin Esaslar Belirlendi

24 Ağustos 2024 tarihli Resmî Gazete'de yer alan **Orman Emvali veya Odun Dışı Ürünlere Verilecek Taşıma Belgeleri Hakkında Yönetmelik** ile orman emvali veya odun dışı ürünlerin taşınmasında kullanılan taşıma belgesinin düzenlenmesi ve kullanılmasına dair usul ve esaslar belirlendi.

Buna göre, devlet ormanlarından elde edilerek satılan endüstriyel odunların, yakacak odun ve odun dışı ürün çeşitlerinin, devletten başkasına ait ormanlarla orman sayılmayan yerlerden üretilen orman emvalinin taşınmasında **nakliye tezkeresi** kullanılacak.

Orman emvalinin şehir içinde, bulunduğu iş yerinden başka kişi veya işletmeye taşınmasında irsaliyeli fatura/sevk irsaliyesi kullanılabilir.

Orman emvali ve odun dışı ürünlerin orman içinden satış yerlerine kadar taşınmasında sevk pusulası, bunların bulunduğu yerden istenilen yere kadar taşınmasında ise **elektronik taşıma belgesi (ETB)** kullanılacak.

ETB ile taşınacak orman emvali veya odun dışı ürünlerin **Orman Bilgi Sistemi'ne (ORBİS)** kayıtlı olması zorunlu olacak.

Taşınacak orman emvali veya odun dışı ürünler Adres Kayıt Sistemi'nde kayıtlı adrese göre, aracın izleyeceği güzergâh, hareket saati, geçerlilik süresi ile ölçü birimi ster olan emval için araç üzerindeki yükün en, boy ve yükseklik bilgileri araç yüklendikten sonra araç hareket etmeden önce görevli memur tarafından ORBİS'e girilecek.

Taşıma belgeleri, kaynağına gidilebilecek şekilde cins, tür ve niteliği açık ve anlaşılır olarak tanımlanmamış ürünler adına düzenlenemeyecek.

Sahipli arazilerden elde edilen **odun dışı ürünler ise muhtarlıktan alınacak belge** ile taşınabilecek.

Orman sayılmayan sahipli araziden yapılan tapulu kesime konu ağaç ve ağaççıkların kütüğü dibinde boylarına göre ayrılması sonucu elde edilen emvale dair düzenlenen yuvarlak ağaç ölçü tutanağının fiili duruma uygunluğu orman işletme şefi tarafından kontrol edilecek, elde edilen emval, mamul damga ile damgalanarak veya damga yerine geçen işaret ile işaretlenerek tutanak altına alınacak.

Motorlu Kara Taşıtlarının Ticareti Hakkında Düzenleme Yapıldı

27 Ağustos 2024 tarihli Resmi Gazete'de yer alan **Motorlu Kara Taşıtlarının Ticareti Hakkında Yönetmelik** ile otomotiv satışlarına yeni kurallar getirildi. Bu kapsamda, ikinci el motorlu kara taşıtı ticaretine ilişkin önemli değişiklikler yapılırken **sıfır taşıt ticaretinde distribütör ve yetkili satıcıların yükümlülükleri** düzenlendi. Ayrıca, elektronik ortamda gerçekleştirilen taşıt ihaleleri ile taşıt ön değerlemesine yönelik ilke ve kurallar da belirlendi.

Yönetmelikte öne çıkan konulardan biri ikinci el motorlu kara taşıtı satışlarında **Güvenli Ödeme Sisteminin** herkes tarafından kullanılmasının zorunlu hale getirilmesi oldu. Yönetmelikle satışlarda **kaporalara yönelik düzenlemeler** de geldi. Buna göre, kısmi ödeme alınan siparişlerde alıcı mağduriyetlerini önlemek amacıyla sipariş formu düzenleme zorunluluğu getirildi.

Yetkili satıcı, bu formu düzenlemeden alıcıdan herhangi bir ödeme talep edemeyecek, kaporası alınan taşıtı **45 gün içinde** alıcıya teslim edecek ve taşıt teslimine **7 gün kalıncaya kadar** satış fiyatının yüzde 10'undan fazla kapora alamayacak. Ayrıca alıcı, sipariş formunun düzenlendiği tarihten itibaren **14 gün içinde** siparişini herhangi bir cezai şarta maruz kalmadan iptal edebilecek.

Fatura Tarihinden Sonra Distribütörler Fiyat Artışı Yapamayacak

Motorlu kara taşıtı tedarik zincirinde adil rekabet ortamının sağlanması ve haksız ticari uygulamaların engellenmesi amacıyla distribütör ve yetkili satıcılara yönelik kural ve yükümlülükler getirildi.

Buna göre, fatura tarihinden sonra distribütörler taşıt fiyatında artış yapamayacak ve taşıtı **15 gün içinde** yetkili satıcıya teslim edecek. Yetkili satıcılar ise alıcı tarafından ÖTV ve KDV'si ödenen taşıtın fiyatını artıramayacak ve taşıtı **15 gün içinde** alıcıya teslim etmekle yükümlü olacak.

İş yeri açma ve çalışma ruhsatına sahip olma şartı yetki belgesi şartlarından çıkarıldı.

Bununla birlikte, ikinci el motorlu kara taşıtı ticaretiyle iştirak eden işletmelerin ruhsat mevzuatı kapsamında iş yeri açma ve çalışma ruhsatı alma yükümlülükleri devam edecek.

Yetki belgesi şartları arasında yer alan lise mezuniyeti şartı korunmakla birlikte Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla vergi ya da meslek odası kaydı bulunan işletmeler için 1 Mart 2025 tarihine kadar yapılan yetki belgesi başvurularında lise mezuniyet şartının aranmamasına yönelik düzenleme yapıldı. Böylece, sektörün en önemli taleplerinden biri daha Ticaret Bakanlığınca karşılanmış oldu.

Taşıt Satış İhalelerine Yeni Kurallar

Elektronik ortamda yapılan ihalelerin güvenli ve şeffaf şekilde gerçekleştirilmesinin sağlanması amacıyla, ihale şartlarının ve satışa sunulan taşıtlara ilişkin detaylı bilgilerin ihale platformunda ilan edilmesi, ihale fiyatının adil rekabet kurallarına uygun olarak belirlenmesi, ihale platformu işleticisinin ve satıcının doğrudan veya dolaylı olarak ihaleye katılmaması gibi asgari kurallar belirlendi.

İnternet Üzerinden Satışlara da Düzenleme Geldi

Taşıtı satmak isteyen kişileri yanıltacak fiyat tekliflerinin önüne geçmek ve ön değerlendirme yapan işletmeler arasında rekabeti bozucu uygulamaları engellemek amacıyla, elektronik ortamda yapılan ön değerlendirmelerde taşıt sahibine sunulan ilk fiyat teklifi ile nihai teklif arasındaki farkın **yüzde 5'ten fazla olmaması**, verilen teklifin **asgari 24 saat geçerli olması** ve fiziksel incelemesi yapılan taşıta aynı gün içinde nihai teklif verilmesine yönelik düzenleme yapıldı.

Yönetmeliğin yayımı tarihinden önce düzenlenen yetki belgeleri geçerli olacak.

13/2/2018 tarihli ve 30331 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan İkinci El Motorlu Kara Taşıtlarının Ticareti Hakkında Yönetmelik yürürlükten kaldırıldı.

Bazı Bisiklet ve Motosiklet Parçaları ile Duvar Kağıtlarının İthalatında Gözetim Uygulanacak

28 Ağustos 2024 tarihli Resmi Gazete'de yer alan **İthalatta Gözetim Uygulanmasına İlişkin Tebliğ (No: 2024/9)** ve **İthalatta Gözetim Uygulanmasına İlişkin Tebliğ (No: 2024/10)** ile bisiklet ve motosikletlerde kullanılan bazı parçalar ile duvar kağıtlarının ithalatında gözetim uygulanması kararlaştırıldı.

Buna göre, birim gümrük kıymetleri, kilogram başına olmak üzere bisiklet ve motosiklet transmisyon zincirleri için **1,5 dolar**, frenler, vites kutuları, tekerlekler, debriyajlar ile bunların aksam ve parçaları için **3,5 dolar**, egzoz susturucuları ve boruları için **2,5 dolar** olarak belirlendi.

Duvar kağıtları ve benzeri duvar kaplamaları için de **6 ila 165 dolar** arasında belirlendi.

Kesiti Trapez Şeklinde Olan Sonsuz Transmisyon Kolanları İthalatında Damping Önlemi Sürecektir

23 Ağustos 2024 tarihli Resmi Gazete'de yer alan **İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ (No: 2024/23)** ile Çin, Hindistan ve Vietnam menşeli "kesiti trapez şeklinde olan sonsuz transmisyon kolanları" ürününün ithalatı için uygulanan dampinge karşı önlemin devamına karar verildi.

Soruşturma neticesinde, Çin, Hindistan ve Vietnam menşeli ürüne yönelik önlemin yürürlükten kaldırılması durumunda dampingin ve zararın devam etmesinin veya yeniden meydana gelmesinin muhtemel olduğu belirlendi. Bu nedenle söz konusu ürünün ithalatında yürürlükte bulunan dampinge karşı önlemin **kilogram başına 3,15 dolar** olarak uygulanmaya devam edilmesine karar verildi.

Ürün İhtisas Borsasında Üyelik Teminatı Alınabilecek

22 Ağustos 2024 tarihli Resmi Gazete'de yer alan **Ürün İhtisas Borsasının Kuruluş, Faaliyet, İşleyiş ve Denetim Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik** ile ürün ihtisas borsası üyelerinden, borsaya verebilecekleri zararları karşılayabilmek amacıyla üyelik teminatı alınabilmesine yönelik düzenleme yapıldı.

Elektronik ürün senetleri ile elektronik ürün senetlerine dayalı vadeli işlem sözleşmelerinin işlem gördüğü ürün ihtisas Borsası üyelerinden "üyelik teminatı" alınabilecek.

Düzenlemeyle borsa üyelerinden, borsaya verebilecekleri zararlar ile aidat, komisyon ve diğer yükümlülüklerinin süresinde yerine getirilmemesi halinde doğacak zararları karşılayabilmek amacıyla üyelik teminatı alınabilecek.

Borsada gerçekleştirilen işlemlerde devir ile bedelin ödenmesi, alıcı ve satıcının diğer yükümlülüklerinin süresinde yerine getirilmesi veya temerrüt nedeniyle oluşacak zararın tazmini amaçlarıyla teminat yatırma veya bulundurma zorunluluğu getirilebilecek.

Garanti fonunu yönetmek üzere borsa bünyesinde bir takas merkezi oluşturulacak. Genel işleyişiyle teminatlardan karşılanamayan zararlar garanti fonundan karşılanabilecek.

2025- 2027 Yıllarında Uygulanacak Bitkisel Üretime Yönelik Destekleme Modeli

29 Ağustos 2024 tarihli Resmî Gazete'de yer alan **2025-2027 Yıllarında Yapılacak Bitkisel Üretime Yönelik Desteklemeler ile Diğer Bazı Tarımsal Desteklemelere İlişkin Karar (Karar Sayısı: 8859)** ile tarımda planlı üretimi destekleyen yeni üretim modeli uygulamaya konuldu.

Cumhurbaşkanı Kararı ile tarımsal üretimin ve gıda arz güvencesinin sürdürülebilirliğinin sağlanması, üretim planlamasına katkı sağlaması, verim ve kalitenin artırılması, tarımsal üretimde çevreci yaklaşımların benimsenmesi ve uygulanan politikaların etkinliğinin artırılması amaçlanıyor.

Buna göre,

- ✦ İlk defa bitkisel üretim destekleri 3 yıllık açıklandı.
- ✦ İlk defa destek ödemeleri üretim döneminden önce açıklandı.
- ✦ Destek kalemlerinde sadeleştirmeye gidildi.
- ✦ Bitkisel üretim yapan ÇKS'ye kayıtlı tüm üreticiler destek alacak.
- ✦ Üretim planlaması kapsamındaki stratejik ürünlere ilave destek verilecek.
- ✦ Su kısıtlı olan havzalarda münavebeye uygun üretime ilave destek sağlanacak.
- ✦ Kamu kuruluşları tarafından ıslah edilen milli tohumla üretim yapan ilave destek alacak.
- ✦ Destek tutarları girdi maliyetlerindeki değişikliklere göre her yıl güncellenecek.

Bu amaç ve hedefler doğrultusunda geçmiş yıllarda uygulanan destekleme programları daha etkin bir yapıya kavuşturularak, ilk defa 2025-2027 yıllarını kapsayacak şekilde 3 yıllık yeni bir destekleme programı oluşturuldu. Tarımsal destekler ilk defa üretim döneminden önce açıklandı. Destekler daha sade ve etkin hale getirildi. Üreticiler için gelecek yılların öngörülebilir olması için destek kararı, ilk defa 3 yıllık olarak hazırlandı, birim destek katsayı değeri ve destekleme tutarı her yıl yeniden belirlenecek.

Bitkisel üretimin desteklenmesi programıyla çiftçilere temel destek, planlı üretim desteği ve üretimi geliştirme destekleri verilecek.

Üretim maliyetine göre ürünler kategorilere ayrıldı. Her kategori için destek katsayısı belirlendi. 2025 üretim yılı için destek katsayı değeri **dekarda 244 lira** oldu. Temel, planlı üretim ve üretimi geliştirme destekleme tutarı, destek katsayı değeriyle destek katsayısının çarpımı sonucu elde ediliyor.

Temel destekle tüm ürünler için mazot maliyetinin **yüzde 50'si** ve gübre maliyetinin **yüzde 25'i** karşılanacak.

İkinci kategoride yer alan arpa, buğday üreten çiftçiler **dekara 317,2 lira**, üçüncü kategoride yer alan ayçiçeği, fındık, soya, kuru fasulye, çay üreten çiftçiler **dekara 366 lira**, dördüncü kategoride yer alan pamuk ve çeltik üreten çiftçiler **dekara 549** lira temel destek alacak.

Planlı Üretim Desteği

Tarımsal Üretim Planlanması Kurulu tarafından arpa, aspir, ayçiçeği (yağlık), buğday, kolza (kanola), fasulye (kuru), mercimek, mısır (dane), nohut, pamuk (kütlü), patates, soğan (kuru), soya ve yem bitkileri planlı üretim kapsamında yer alan ürünler listesine alındı.

Planlama kapsamındaki ürünleri havzasında üreten çiftçilere temel desteğe ilave destek ödemesi yapılacak. Planlı üretim kapsamında üretim yapan üreticilere temel desteğe ilave destek verilecek. Bu üreticilerin mazot maliyetinin **yüzde 100'ü** ve gübre maliyetinin **yüzde 50'si** karşılanacak.

Tarımsal Üretim Planlanması Kurulu tarafından süt havzası olarak belirlenen illerde (Amasya, Bingöl, Bitlis, Çorum, Elazığ, Erzincan, Erzurum, Muş, Tokat ve Tunceli) yem bitkisi üreten çiftçilere destek katsayısının **yüzde 50'si** kadar ilave planlı üretim desteği verilecek.

Yer altı sularının yetersiz seviyede ve su kısıtı olduğunun bakanlıkça tespit edildiği havzalarda yer alan sulu tarım arazilerinde ilgili üretim yılında arpa, buğday, aspir, fiğ, mercimek, nohut, yem bezelyesi, ayçiçeği (yağlık) üreten çiftçilere ürünün bulunduğu kategoriye göre hesaplanan tutar üzerinden ilave **yer altı su kısıtı desteği** ödenecek.

Yer altı su kısıtının bulunduğu yerlerde planlı üretime uygun üretim yapan üreticilerin mazot ve gübre maliyetinin **yüzde 100'ü** karşılanacak.

Üretimi Geliştirme Desteği

Verim ve kaliteyi artırmak için sertifikalı tohum kullanım, sertifikalı/standart fidan kullanım, organik tarım, iyi tarım uygulamaları, katı organik-organomineral gübre destekleri verilmeye devam edilecek. Karar kapsamındaki diğer destekler de belli oldu. Biyolojik ve biyoteknik mücadele desteği kapsamında 2025 yılında **örtü altı paket destek** tutarı dekarda 2 bin 550 liradan yüzde 50 artırılarak **3 bin 825 liraya**, **açıkta paket destek** tutarı dekara 870 liradan **1305 liraya** çıkarıldı.

Lisanslı depolarda muhafaza edilen ürünler için kira desteği, Ticaret Bakanlığı tarafından belirlenen kira ücret tarifesinin **yüzde 75'i** olarak ödenecek.

Çiftlik Muhasebe Veri Ağı (ÇMVA) sistemine katılım primi desteği, bu sisteme dahil işletmeler için yüzde 50 artırılarak **1500 liraya** yükseltildi. Tarımsal yayım ve danışmanlık desteği yüzde 104 artırılarak **294 bin liraya** çıkarıldı. 2025-2027 dönemi bitkisel üretim planlaması havza ürün deseni listesi de Kararda yer almaktadır.

2025 Üretim Yılına İlişkin Çiftçi Kayıt Sistemi (ÇKS) Başvuruları Düzenlendi

29 Ağustos 2024 tarihli Resmi Gazete'de yer alan **Çiftçi Kayıt Sistemi Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik** ile Çiftçi Kayıt Sistemi (ÇKS) başvuruları düzenlendi.

Buna göre, 2025 üretim yılı Çiftçi Kayıt Sistemi (ÇKS) başvuruları 1 Eylül'de başlayacak 31 Aralık'ta sona erecek.

Son başvuru tarihi olan 31 Aralık'tan sonra edinilen veya kiralanmış tarım arazileri için başvuru tarihi üretim yılının 30 Haziran'ı olarak belirlendi. Çiftçilerin şubat ayı içindeki ÇKS'ye kayıtlı tarım arazilerindeki üretim bilgilerinin güncellenme başvuruları ise 15 Mart-15 Nisan tarihlerinde yapılacak.

Ayrıca taahhünameye konu arazilere ilişkin mart ayındaki ÇKS kayıtları için askı süresi, 15-30 Temmuz tarihlerinde olacak şekilde değiştirildi.

"Kuru" olarak beyan edilen arazinin "sulu" olarak değiştirilmesi veya kaydedilmesi halinde resmi belge talep edilecek. Belgenin temin edilememesi durumunda tespit komisyonu marifetiyle değişiklik yapılabilecek.

Demir Yolu İşletmeciliğinde Sigorta Poliçesi Asgari Teminat Tutarları Belirlendi

29 Ağustos 2024 tarihli Resmi Gazete'de yer alan **Demiryolu İşletmeciliği Yetkilendirme Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik** ile demir yolu işletmeciliği sigorta poliçesinin, kefalet senedi veya teminat mektubunun asgari teminat tutarı kişi başı 3 milyon lira, olay başı 25 milyon lira, toplamda ise 50 milyon lira olarak belirlendi.

Manevi tazminat talepleri için azami teminat tutarı, sigorta poliçesi, kefalet senedi veya teminat mektubu limitinin yüzde 20'si olarak belirlendi.

Belirtilen teminatlar ile asgari teminat tutarlarındaki artış oranı, her takvim yılı başından geçerli olmak üzere, ulusal demir yolu altyapı ağında faaliyet gösteren demir yolu tren işletmecilerine ait son 5 senede gerçekleşen kaza veya olayların hasar bedelleri dikkate alınarak Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığınca belirlenecek ve Bakanlığın resmi internet sitesinde yayımlanacak.

Brüt Satış Toplamı 50 Milyon Liranın Altında Olan Mükelleflerin Enflasyon Düzeltmesine İlişkin Düzenleme Yapıldı

31 Ağustos 2024 tarihli Resmî Gazete'de yer alan **Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği (Sıra No: 563)** ile enflasyon düzeltmesine ilişkin düzenleme yapıldı.

Buna göre, ilgili mevzuat uyarınca, enflasyon düzeltmesi kapsamı dahilinde olup 31 Aralık 2023 tarihli gelir tablosundaki **brüt satışlar toplamı 50 milyon liranın altında olan** mükelleflerin 2024 hesap döneminin ikinci ve üçüncü geçici vergi dönemleri sonu itibarıyla **enflasyon düzeltmesi yapmalarına gerek olmayacak**. Özel hesap dönemine tabi olan mükelleflerde ise 2024 takvim yılında sona eren hesap dönemine ilişkin gelir tablosundaki brüt satışlar toplamı uygulamada dikkate alınacak. Bu mükelleflerce 2024 hesap döneminin ikinci ve üçüncü geçici vergi dönemlerine ilişkin beyannamelerin ekine dönem sonu bilançoları eklenmeyecek.

Öte yandan sürekli olarak **işlenmiş altın, gümüş alım-satımı ve imali ile iştigal eden mükellefler**, Kanun'un ilgili fıkrasında yer alan şartlara bakılmaksızın (her bir geçici vergi dönemi sonu itibarıyla) enflasyon düzeltmesi yapma zorunlulukları bulunduğundan, geçen yıl sonundaki gelir tablosundaki **brüt satışlar toplamı 50 milyon liranın altında olsa dahi** 2024 hesap döneminin ikinci ve üçüncü geçici vergi dönemleri dahil enflasyon düzeltmesi yapmaya devam edecekler.

Ayrıca, 31 Aralık 2023 tarihli gelir tablosundaki brüt satışlar toplamı 50 milyon lira ve üzerinde olan mükellefler, 2024 hesap döneminin ikinci ve üçüncü geçici vergi dönemlerinde enflasyon düzeltmesi yapmayı sürdürecektir.

Enflasyon düzeltilmesi yapılmaması uygun bulunmakla birlikte, 2024 hesap döneminin ikinci geçici vergi dönemindeki mali tablolarını enflasyon düzeltilmesine tabi tutan ve düzeltme sonrası oluşan kar veya zararlarını yasal defterlere kaydetmek suretiyle bu döneme ilişkin geçici vergi beyannamelerini tebliğin yayım tarihi itibarıyla vermiş olan mükelleflerin, söz konusu döneme ilişkin yasal kayıtlarını düzeltmeleri gerekmeyecek.

Bu durumdaki mükellefler, enflasyon düzeltilmesinden kaynaklı kar veya zarar kayıtları ile enflasyon düzeltilmesi yapılmamasına göre oluşan kar/zarar farkını, 2024 hesap dönemi ikinci geçici vergi dönemine ilişkin beyannamelerinde duruma göre "Kanunen Kabul Edilmeyen Giderler" veya "Zarar Olsa Dahi İndirilecek İstisna ve İndirimler Bölümünün Diğer İndirimler" kısmında göstermek suretiyle beyan edecekler. Mükellefler, ikinci geçici vergi dönemine ilişkin beyannamelerini, enflasyon düzeltilmesi öncesi oluşan kar veya zarara göre geçici vergi matrahlarını düzelterek verecekler. Düzeltme işlemlerinin beyanname verme süresi içinde yapılması durumunda herhangi bir vergi cezası veya gecikme faizi ödenmeyecek.

MEVZUAT VE SEKTÖREL POLİTİKALAR ŞUBESİ
sektorelpolitikalar@tim.org.tr